Region Stockholm

INTERPELLATIONSSVAR

Hälso- och sjukvårdsregionråd

Anna Starbrink (L) 2020-02-11 RS 2019-1155

Svar på interpellation 2019:38 av Talla Alkurdi om vård av försäkringspatienter

Talla Alkurdi (S) har ställt följande frågor till mig om vård av försäkringspatienter:

- Anser du att det är ett problem att offentligt finansierade vårdgivare erbjuder kortare väntetider för patienter med privata sjukvårdsförsäkringar?
- Kan du garantera att patienter inte får vänta längre på vård på grund av att försäkringspatienter prioriteras?
- Kan du garantera att försäkringspatienter inte tar resurser från den regionfinansierade vården?

Som svar vill jag anföra följande:

Enligt hälso- och sjukvårdslagens portalparagraf 3 Kap, 1 § är målet med hälso- och sjukvården en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska också ges med respekt för alla människors lika värde och efter medicinsk prioritering. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Vårdgivare som har avtal med Region Stockholm ska leva upp till gällande lagstiftning och de krav som ställs i avtalen.

Region Stockholm har inget register över vilka verksamheter som arbetar både inom den offentligt finansierade vården och för privatbetalande eller försäkringsbolag. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har inte heller någon statistik över tillgängligheten för försäkringspatienter. HSF ersätter vårdgivarna för det uppdrag de utför åt Region Stockholm och utifrån resursåtgången där hälso- och sjukvård ges efter medicinsk prioritering och i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. Vårdgivare ska rapportera efterlevnaden av vårdgarantin för alla patienter inom sitt avtal med regionen, vilket inte innefattar försäkringspatienter.

Eftersom de avtal HSF skriver med vårdgivare inte omfattar någon klausul som förhindrar vårdgivare att också sluta avtal med andra uppdragsgivare kan vi aldrig utesluta att vårdgivare kan komma att prioritera bland sina olika uppdragsgivares patienter. Om HSF skulle få indikation på att vårdgivare på något sätt inte fullföljer sitt uppdrag eller att direkta oegentligheter sker initieras en fördjupad uppföljning av aktuella vårdgivare.

Problemet med undanträngningseffekter ska inte viftas bort, men inte heller förstoras. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) utgör vård som inte är offentligt finansierad en mycket liten andel. Hälso- och sjukvården som finansieras via frivilliga sjukvårdsförsäkringar, hushållens icke-vinstdrivande organisationer samt företag står för dryga 1 procent av de totala utgifterna.

Undanträngningseffekterna är förstås relevanta inom områden där det är långa väntetider, vilket generellt är ett stort problem i svensk hälso- och sjukvård, i Stockholmsregionen har vi dock betydligt kortare väntetider än i landet i stort, vilket inte minst beror på vårt stora utbud av vård i privat och offentlig regi.

I december 2019 uppmärksammande Dagens Nyheter frågan kring försäkringspatienter och tillgänglighet i förhållande till offentligt finansierad vård. Flera vårdgivare hade då uppgivit att patienter med privat sjukförsäkring omhändertogs snabbare. Med anledning av detta har HSF vidtagit ett antal åtgärder, bland annat; Riktad information till vårdgivare som uppgivit till media att prioriteringar mellan försäkringspatienter och patienter vars vård finansieras av det offentliga inte görs i hälso- och sjukvårdslagens (HSL) intentioner, informationsinsats till alla vårdgivare via Vårdgivarguiden med fokus på att tydliggöra gällande lagstiftning och att patienter ska prioriteras efter medicinskt behov samt särskilt riktat fokus inom HSF på att uppmärksamma bristande följsamhet till prioritering efter medicinskt behov hos vårdgivare som förvaltningen har avtal med. Vidare har hälso- och sjukvårdsdirektören författat en skrivelse till IVO med begäran om granskning av privata vårdgivare som både har avtal med Region Stockholm och med försäkringsbolag.

Min uppfattning är att sjukvård i första hand ska betalas av skattemedel och till mindre del av patientavgifter. Så ser det också till stor del ut i Sverige. Vetskapen om att det finns en tillgänglig hälso- och sjukvård av god kvalitet när den behövs är viktigt för att människor ska känna tillit och acceptera principen för gemensam finansiering med skattemedel och minska intresserat för privata sjukförsäkringar.

Det finns utmaningar i sjukvården i Sverige, och i Stockholm, det ska inte förnekas. Samtidigt ligger Region Stockholm långt framme i flera avseenden när sjukvårdssystemet jämförs internationellt. I Stockholm är tillgängligheten till både primärvården och öppna specialistvården bättre än i landet i stort. Till den högspecialiserade vården på de skattefinansierade akutsjukhusen ska ingen privat vårdförsäkring kunna köpa sig gräddfil. Där är det vårdbehov och medicinska bedömningar som ska avgöra turordningen. Att bekämpa vårdköer och sträva efter högt förtroende för den offentligt finansierade vården är de bästa sätten att mota bort de privata försäkringarna inom vårdområdet.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Anna Starbrink